

A Budapest Környéki Törvényszék a dr. Madarassy-Nemes Ágnes ügyvéd (1163 Budapest, Hősök fasora 1.) által képviselt **Springer Friedrich Horst** (2144 Kerepes, Szabadság út 91.) felperesnek a dr. Sobor Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Sobor Dávid (1113 Budapest, Edömér utca 2. 1/2.) által képviselt **Kerepes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete** (2144 Kerepes, Vörösmarty utca 2.) alperes ellen összeférhetetlenség tárgyában hozott képviselő-testületi határozat megtámadása iránt indított perében – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A bíróság az alperes 105/2020 (VII. 16.) számú határozatát megsemmisíti.

A perben felmerült 30.000 (harmincezer) Ft eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 8 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet jelen bíróságnál, a Kúriához címezve kell előterjeszteni. Az a fél, aki elektronikus úton tartja a kapcsolatot a bírósággal, a fellebbezést elektronikus úton köteles előterjeszteni.

I N D O K O L Á S

A bíróság a csatolt okiratok tartalma alapján az alábbi tényállást állapította meg.

A felperes az alperes megválasztott önkormányzati képviselője. Az alperes a 2020. június 25-én megtartott nyilvános ülésén a felperessel szemben a 109/2020 (VI. 25.) számú határozatával összeférhetlenségi eljárást kezdeményezett, valamint kérte a felperes méltatlanságának kivizsgálását. Az eljárást az alperes Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 20/2019. (X.24.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SzMSz) 3. melléklet 1.23. pontja alapján a Pénzügyi, Ügyrendi és Fejlesztési Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) folytatta le.

A Bizottság az összeférhetlenségi eljárás keretében első rendkívüli zárt ülését 2020. június 30-án tartotta. Kerepesi Polgármesteri Hivatal jegyzője az ülésre szóló meghívót, valamint google drive linken keresztül további dokumentumokat a Bizottság tagjainak 2020. június 29-én 15:38 órakor, a képviselő-testület tagjainak 2020. június 30-án 11:44 órakor küldte ki. Az ülés jegyzőkönyvét 2020. július 8-án bocsátotta a felperes rendelkezésére. A Bizottság 2020. július 9-én és 2020. július 16-án további rendkívüli zárt üléseket tartott, a felperes meghallgatására a 2020. július 9-ei ülésén került sor.

A Bizottság az eljárás eredményeként a felperessel szemben összeférhetlenség megállapítását javasolta az alperesnek, aki a 2020. július 16-án megtartott rendkívüli ülésén

meghozott 125/2020 (VII. 16.) számú határozatával megállapította a felperes összeférhetetlenségét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 36. § (1) bekezdésének első fordulata alapján, és kimondta, hogy a felperes képviselői tisztsége az összeférhetetlenséget megállapító határozat meghozatalát követő napon szűnik meg, ha a határozatot bíróság előtt nem támadták meg.

Az alperes határozatát – annak indokolása szerint – a Bizottság 2020. június 30-ai, 2020. július 9-ei, és 2020. július 16-ai ülésének jegyzőkönyvei, valamint a 2020. július 16-ai ülésének előterjesztése, dokumentumai alapján hozta meg. Az alperes a felperes összeférhetetlenségét arra alapította, hogy az önkormányzati képviselő nem folytathat olyan tevékenységet, amely a feladatainak ellátásához szükséges közbizalmat megingathatja. Határozatában rögzítette, hogy a Mötv. hivatkozott szakasza a képviselők közbizalmi pozícióját megjelenítő, abból közvetlenül levezethető, általános elvárás mércét tartalmazó normát határoz meg. Így a képviselői megbízás ellátásának lényegi eleme a képviselő személye, és munkája iránti nélkülözhetetlen közbizalom, amely egy olyan általános társadalmi mérce, melynek megsértése összeférhetetlennek minősül a képviselői pozícióval. A határozat értelmében mindezeket sértő tevékenységi formák lehetnek közérkölcsebe ütköző tevékenységek, a képviselő által tanúsított visszás magatartási formák. Az alperes határozatában rögzített álláspontja szerint szoros személyi összefüggés van a végzett tevékenység és képviselőnek választott személy között, így nem különíthető el a kvázi magánszemélyként folytatott tevékenysége, a vele szemben kifejezett közbizalom szintjétől.

Az alperes határozata indokolása az összeférhetetlenségi eljárás során megállapított, az összeférhetetlenség kimondására okot adó tényállást öt pontban rögzítette. Az első pontja szerint a felperes jelenleg érvényes közokiratban Ugró Jánosként szerepel, mely nevéből fakadó ellentmondást az illetékes hatóságok, így a cégbíróság felé nem jelezte. Ezen cselekedete a hatóságok irányába nem tekinthető szabályszerűnek és példaértékűnek, ugyanis minden állampolgártól jogszabályok alapján elvárható, hogy a hatóságokkal együttműködő legyen, az adataiban bekövetkezett változást a hatóságokkal tudassa. A felperes a cégjegyzékben két gazdasági társaság vonatkozásában is Ugró János néven szerepel, ami sérti a 2006. évi V. törvény 22. §-ában előírt cégnyilvántartás közhitelességének elvét, valamint az önkormányzati képviselőkkel szemben érvényesülő azon követelményt, hogy cégügyeik átláthatóak és törvényesek legyenek.

A határozat második pontja szerint a felperes korábbi vagyonynyilatkozatába olyan cégnevet (Merkur-I-Duna Help Assistance Kft., Turbó-Ugró Kft.) tüntetett fel sajátjaként, amelynek ügyvezetője a közhiteles nyilvántartás alapján Ugró János. Mindezen tényekkel szemben az összeférhetetlenségi eljárást lefolytató Bizottság 2020. július 9-ei ülésén úgy nyilatkozott, hogy nincs köze fent nevezett társaságokhoz, majd a vele szemben kezdeményezett eljárás megindulását követően új vagyonynyilatkozatot adott le, melyben a korábban leadott vagyonynyilatkozatában feltüntetett gazdasági társaságokat már nem szerepeltette. A bizottsági ülésen úgy tüntette fel magát, mint akinek nincs köze ezen társaságokhoz, és nem terhelne őt felelősség a cégbírósági kényszertöreléssel törölt Kft. 1.028.000.-Ft-os adótartozásáért, amelyért a cégbíróság őt és a cég többi vezető tisztségviselőjét három évre eltiltotta a cégvezetéstől.

A határozat értelmében a felperes rendszeresen használta a „Kerepes Rádió” kifejezést, amellyel egy internetes médiumra utalt, miközben állítása szerint a Kerepes Rádió nem létezik

és nincs hozzá köze. Ezzel szemben rendszeresen tartott műsorokat a Kerepes Rádió égisze alatt, mely alkalmas arra, hogy megtévessze a hallgatóságot és megingassa a közbizalmat.

Az összeférhetlenség megállapítására okot adó körülményként hivatkozott az alperes arra, hogy a Bizottság 2020. július 9-ei üléséről készült jegyzőkönyv alapján a felperes nem működik együtt sem a Bizottsággal, sem a képviselő-testülettel, nem segít tisztázni a tényállást. Személyes adatokra hivatkozva nem válaszolt olyan kérdésekre, amelyekkel tisztázni tudta volna azon ellentmondásokat, amelyek okot adnak a közbizalom megingására. Az alperes hangsúlyozta, hogy az állampolgárok joggal várják el képviselőiktől, hogy feddhetetlenek, tiszták, őszinték, példamutatóak legyenek.

Végül a határozat utolsó pontja szerint a felperes azon magatartása sem tekinthető etikusnak, jogkövetőnek és példaértékűnek, így sérti a közbizalmat, miszerint képviselőként olyan ideiglenes német rendszámot használ közúton a gépkocsijain, amelyre jogszerűen lehetősége nem lenne.

A felperes keresetében kérte az alperes határozatának megsemmisítését a döntés meghozatalának jogellenessége és tartalmának valótlanúsága miatt. Előadta, hogy már az összeférhetlenség kérdését tárgyaló bizottsági üléseket megelőzően olyan jogsérelem érte, mely csak teljes hatálytalanítás útján reparálható, ugyanis nem értesítették megfelelő időben a képviselői minőségét tárgyaló ülésről, mely az alperes SzMSz-ének 6. § (6) bekezdésébe ütközik, majd jogtalanul megfosztották a jogi képviselet lehetőségétől, amikor megakadályozták az Mötv. 46. § (3) bekezdésébe, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 13. §-ába, valamint az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 34. § (1) bekezdésébe és 39. § (2) bekezdésébe ütköző módon, hogy azon jogi képviselője megjelenjen és érdekei szerint eljárjon. E körben előadta, hogy a 2020. június 30-ai ülésről azon nap délelőttjén szerzett hivatalos tudomást, amikor az ülésre szóló meghívót 11 óra 40 perckor megküldték a részére, ezért az ülésen megjelenni külföldi útja és egyéb akadályoztatása miatt nem tudott. Az ülésen való részvételre meghatalmazást adott jogi képviselője részére, azonban jogi képviselője hiába jelent meg az ülés helyszínén, az azon való részvételt a Bizottság a jegyző útján megtagadta, hivatkozva arra, hogy a Mötv. nem teszi lehetővé a képviseletet. E körben előadta azt is, hogy a bizottsági üléseken kerültek megvitatásra azok a dokumentumok, melyek az alperes állítása szerint az összeférhetlenséget kimondó határozat mellékletét képezik.

A határozat egyes tényállásai körében előadta, hogy névváltoztatására 2001-ben került sor, melyet megelőzően lett tag és tulajdonos a Merkur-I-Duna Help Assistance Kft.-ben, majd üzletrészt egy németországi lakosra ruházta, aki a cégbíróság felé a változások átvezetése érdekében a mai napig nem járt el. Az átruházással úgy tekintette, hogy a cégnyilvántartásból Ugró János az adásvétel miatt törlésre kerül, ezért a névváltozás miatt külön nem szükséges eljárnia. Mivel ezen társaságot a cégbíróság megszűntnek nyilvánította és törölte a cégjegyzékből 2017. október 24-én, így a cégnyilvántartásban már nem egy működő és létező társaságként szerepel, azzal kapcsolatban változásbejegyzési eljárás indítására már sem neki, sem a társaságot megvásárló személynek nincs lehetősége. A Turbó-Ugró Kft. tekintetében előadta, hogy azt ketten alapították 1991-ben, azonban tulajdonostársa halála miatt, és az örökösök eljárásának hiányában a társaság ügyében a változások átvezetésében akadályoztatva van. Előadta továbbá, hogy névváltozása Kerepes településen köztudomású, a mai napig Ugró Janiként nevezik, így a közbizalom ezen a téren nem sérülhetett vele szemben, melyet bizonyítanak az alperes által felvett jegyzőkönyvek is. Előadta továbbá,

hogy a törölt és megszűnt Merkur-I-Duna Help Assistance Kft.-nek volt kizárólag tartozása, neki mint magánszemélynek nem, melyet a határozat sem vitat.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a Kerepes Rádió 2014. ősze óta ezen néven nem létezik, abban sem szerkesztői és műsorvezetői feladatokat nem lát el, a Kerepes Rádióval és jogutódjával jogviszonyban nem áll. Előadta e körben, hogy a Facebook internetes oldalon vlog közvetítések keretében tartott internetes fogadóórát a választópolgárok részére, azokban kérdésekre válaszolt, a város eseményeiről beszélt, mellyel éppen az Mötv. 32. § (2) bekezdés k) pontja szerint járt el. Álláspontja szerint ezt, valamint Facebook adatlapját – ahol munkahelyként a Kerepes Rádió elnevezés szerepel – értékelhette az alperes összeférhetetlenségét megalapozó tényállási elemként. Az együttműködés hiánya körében hangsúlyozta, hogy a határozatban rögzítettekkel szemben saját jogi képviselőjének az eljárását akadályozták meg, aki hallgatóságként sem vehetett részt a bizottsági ülésen. Továbbá a határozathozatal óta kéri eredménytelenül azon dokumentumok megküldését, amelyekre a határozat mellékletként hivatkozik. Kizárólag a Bizottság és a testületi ülések jegyzőkönyvei kerültek megküldésre részére, valamint a perbeli határozati javaslat előterjesztése. Hivatkozott arra is, hogy német állampolgárként jogosult a határozatban megjelölt rendszámmal rendelkező gépjármű használatára, amelyet alátámaszt a gépjármű német forgalmi engedélye, valamint közlekedési igazolása.

Az alperes védiratában a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte, hivatkozva arra, hogy a felperes keresete konkrét jogsérelmet nem jelöl meg, valamint nem tartalmaz olyan konkrétumot, amely alapján vitatná a határozat azon lényegi megállapításait, melyek a Mötv. 36. §-ában meghatározott generálklauzula alapján megalapozzák összeférhetetlenségét. Álláspontja szerint a felperest a Bizottság eljárása során eljárásjogi természetű jogsérelem nem érte, a Bizottság meghallgatta, ott elő tudta adni álláspontját az összeférhetetlenség alapjaként felvetett kérdésekben, ami jegyzőkönyvezésre is került. Mindezekre tekintettel semmilyen hátrány nem érte abból eredően, hogy ügyvédje nem vehetett részt az első zárt bizottsági ülésen. E körben előadta azt is, hogy a 2020. június 30-án 15 óra 30 órakor tartandó rendkívüli zárt bizottsági ülésre a hivatalos meghívó 2020. június 29-én 15 óra 38 perckor ment ki a Bizottság tagjainak, majd az SzMSz 50. § (7) bekezdése alapján a képviselő-testület tagjai is értesítve lettek a 2020. június 30-án 11 óra 44 perckor megküldött e-mail útján. A meghívóval együtt megküldésre kerültek egy Google drive linken keresztül mind a Bizottság tagjainak, mind a képviselő-testület tagjainak – így a felperesnek is – azok a rendelkezésre álló esetleges bizonyítékok, amelyek a Bizottság vizsgálatának tárgyát képezhették. Hivatkozott arra, hogy az SzMSz előírásai szerint a rendkívüli bizottsági ülések összehívására a rendkívüli képviselő-testületi ülések összehívására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, amely alapján a meghívót az ülés előtt 24 órával kell kiküldeni a Bizottság tagjainak, a többi képviselő felé az SzMSz csak tájékoztatási kötelezettséget ír elő, időkorlát nélkül. Hivatkozott e körben arra is, hogy a felperes a 2020. június 30-ai bizottsági ülésről 2020. június 29-én már tudomással bírt, ugyanis a polgármesteri hivatalban a jegyzővel folytatott beszélgetése során szóba került, hogy másnap a Bizottság az ügyében ülést fog tartani.

Hivatkozott a felperes eljárásjogi kifogásai tekintetében az Mötv. 46. § (2) bekezdése és 60. §-ára is, miszerint a zárt bizottsági ülésen csak a bizottsági tagok, a képviselő-testület tagjai közül a választott alpolgármester és a jegyző, aljegyző, továbbá meghívása esetén a polgármesteri hivatal, vagy közös önkormányzati hivatal ügyintézője, az érintett és a szakértő vehet részt. Fentiekre tekintettel a feleperes jogi képviselője nem volt jogosult részt venni a zárt bizottsági ülésen, ugyanis az Mötv. nem teszi lehetővé, hogy egy önkormányzati

képviselő képviselői tisztségéből eredő jogait és kötelességeit meghatalmazott jogi képviselője útján gyakorolja. A felperes kérdésének megfelelően a 2020. június 30-ai ülés jegyzőkönyve megküldésre került részére, valamint a többi ülésen lehetősége volt részt venni, melyet a 2020. július 9-ei ülésen meg is tett, így semmiféle joghátrány nem érhetette a 2020. június 30-ai üléssel kapcsolatban. Hivatkozott arra is, hogy a több megtartott bizottsági ülés egyikének esetleges szabálytalansága esetén sem lenne megsemmisíthető a határozat, ugyanis a Mötv. 37. §-a kizárólag annyit ír elő, hogy a képviselő-testületnek az illetékes bizottság javaslata alapján kell döntenie. Nem előírás, hogy a javaslatot tevő bizottság meghallgassa az érintett képviselőt, különösen az nem, hogy több ülés esetén azon mindegyikén jelen legyen az érintett.

Előadta, hogy a keresettel támadott határozat alapjául a Bizottság 2020. június 30-ai, a 2020. július 9-ei és a 2020. július 16-ai rendkívüli zárt ülésének jegyzőkönyvei, a 2020. július 16-ai ülésének előterjesztése, és a Google drive linken összegyűjtött bizonyítékok, a cégjegyzékből letöltött cégbírósági dokumentumok, a piros rendszám használatát bizonyító fénykép- és videofelvételek, a Kerepes Rádióban tartott műsorokról készült fénykép- és videofelvételek szolgáltatották, mely dokumentumok jogszerűen kerültek beszerzésre. A rendelkezésre álló dokumentumok, bizonyítékok a Google drive linken keresztül minden képviselőnek megküldésre kerültek a Bizottság 2020. július 30-ai rendkívüli ülésének meghívójával együtt. A 2020. július 16-ai bizottsági és testületi ülés jegyzőkönyveit és hanganyagát a felperes 2020. július 24-én a polgármesteri hivatalban vette át pendrive-ra mentve.

Előadta, hogy az alperes két külön vonalon indította el vizsgálatát, figyelemmel arra, hogy amennyiben megállapításra került volna az, hogy felperes médiatartalom szolgáltatónak minősül, alperesnek az Mötv. 36. § (1) bekezdés i) pontja szerinti összeférhetetlenséget kellett volna megállapítania. Míg, ha az Mötv. 38. § (1) bekezdés d) pontja szerinti adótartozás fennállása kerül megállapításra, úgy a méltatlanság állt volna fenn felperessel szemben. Az összeférhetetlenséget megállapító határozatát arra alapozta, hogy felperes folyamatosan olyan magatartást tanúsít, amelyek alkalmasak arra, hogy a közbizalmat felé megingassák, ezen magatartások etikátlanok és nem tekinthetők példaértékűnek, olyan követendő példának, amely egy önkormányzati képviselőtől elvárható lenne. A határozatban rögzített tényállással kapcsolatban előadta, hogy a felperes nem azzal sértette meg a közbizalmat, hogy nevet változtatott, hanem névváltozását kötelessége lett volna jeleznie a cégbíróság felé, mivel a cégjegyzék közhiteles nyilvántartás. Álláspontja szerint etikátlan és visszás felperes azon ismétlődő eljárása, hogy egy ideiglenes német rendszámot használ a gépkocsijain, magyarországi közúti forgalomban. Előadása szerint nem tekinthető példamutatónak és etikusnak az a magatartás, hogy a magyarországi „P-s” rendszámokhoz hasonló német rendszámot használjon bárki magáncélra közúti forgalomban. Álláspontja szerint az önkormányzati képviselőtől elvárható, hogy feddhetetlen, jogkövető és példamutató legyen, azonban felperes olyan példát mutatott a választópolgároknak, amely a jogi kiskapu kihasználásáról, a hatóságok esetleges félrevezetéséről szól. Előadta továbbá, hogy sérti a közbizalmat felperes azon tevékenysége is, amelyet a Kerepes Rádió égisze alatt folytatott. Az összeférhetetlenségi eljárás megindulásáig heti rendszerességgel, jellemzően vasárnaponként, rádióműsort tartott, amely nemcsak a rádió honlapján volt élőben hallható, hanem Facebook oldalán élőben közvetítette is. A Facebookon való megjelenést nem önmagában kifogásolta határozatában, hanem a tekintetben, hogy azt a felperes valótlannul, mint média szolgáltatást állította be. Előadta azt is, hogy azon felperes által állított körülmény, hogy a Kerepes Rádió létezik-e, vagy sem, az összeférhetetlenség szempontjából irreleváns, ugyanis a gazdasági jelleg hiánya miatt nem került megállapításra az, hogy a felperes médiatartalom

szolgáltatónak minősül. Mindezzel együtt a felperes által a 2020. július 9-ei ülésen előadottakkal ellentétben megállapítható, hogy a Kerepes Rádió létezik, továbbá valótlan azon állítása is felperesnek, hogy nem szerkesztője a rádiónak, ugyanis videofelvétel tanúskodik arról, hogy a Kerepes Rádión felperes műsort tartott, mely műsorok fő témáit saját maga állítja össze, a műsor fő célja sokkal inkább saját gondolatainak, közéleti kérdésekről alkotott véleményeinek kifejtése, mint a beérkező kérdésekre való válaszadás. Valótlan az az előadása, hogy az általa tartott műsorok csupán képviselői fogadóórák. Hangsúlyozta, hogy az alperes az összeférhetetlenséget megállapító határozatát nem arra alapozta e körben, hogy felperes médiatartalom szolgáltatónak minősül, vagy hogy a Kerepes Rádió égisze alatt futott műsorai műsornak, vagy fogadóórának minősülnek-e, hanem arra a tényre, hogy a felperes a rádió létezésének, nem létezésének kérdésében folyamatosan megtévesztette a hallgatókat.

Álláspontja szerint megingatja a közbizalmat az a körülmény is felperessel kapcsolatban, hogy a felperes olyan céget tulajdonolt, illetve látta el ügyvezetését egészen 2019. novemberéig, annak kényszertörlesztéséig, amelyet a cégbíróságnak kényszertörlesztéssel kellett törölnie és amelynek 1.028.000.-Ft kiegyenlítettlen adótartozása volt a NAV felé. Az alperes a NAV tájékoztatása alapján azt is megállapította, hogy az adóhatóságnak tudomása van arról, hogy a felperes és Ugró János ugyanaz a személy, továbbá Ugró János a kiegyenlítettlen adótartozásért került eltiltásra a cégvezetéstől három évre. Álláspontja szerint az a tény, hogy egy önkormányzati képviselőt kiegyenlítettlen céges adótartozás miatt tiltanak el a cégvezetéstől, alkalmas arra, hogy megingassa a közbizalmat felperes iránt, ugyanis egy cég vezetésénél sokkal nagyobb felelősség egy település vezetésében való részvétel. Ha egy képviselő nem tud jogszerűen, példásan vezetni egy céget, akkor alkalmatlan egy település vezetésére is. Hivatkozott arra, azzal, hogy névváltozását nem jelezte a cégbíróságnak, sem azt, hogy megszűnt tulajdonosa és/vagy ügyvezetője lenni a kényszertörléssel érintett Merkur-I-Duna Help Assistance Kft.-nek, megsértette azt az elvárást, hogy egy önkormányzati képviselő céges ügyei átláthatók és jogszerűek legyenek. Álláspontja szerint felperesnek mindent meg kellett volna tennie annak érdekében, hogy neve ne szerepeljen valótlanul egy kényszertörléssel és eltiltással sújtott, adótartozást felhalmozó céggel összefüggésben. Továbbá felperesnek 2015-ig, ügyvezetőként lett volna lehetősége bejegyeztetni a névváltozását, illetve a tulajdonátruházás tényét, melynek elmulasztása körében felróhatóan járt el. Álláspontja szerint felperes fenti magatartásai olyan súlyosan etikátlanok, jogsértőek és visszásak, amelyek megingatják a közbizalmat, melyet nemcsak a választópolgárok, hanem az őket képviselő önkormányzati képviselők is képviselnek.

A felperes keresete az alábbiak szerint alapos.

A bíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 77. § (1) bekezdése alapján az ügyet tárgyaláson kívül bírálta el, tekintettel arra, hogy a felek nem kérték tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartotta szükségesnek.

A felperes keresetében az alperesi határozat megsemmisítését egyrészt a döntés meghozatalának, lényegében az összeférhetetlenségi eljárás lefolytatásának jogszabálysértő volta, másrészt a határozatban rögzített, összeférhetetlenséget megalapozó tényállás valótlansága miatt kérte.

Jelen eljárásban a bíróságnak a képviselő-testület döntésének jogszerűségét, és a képviselő-testület eljárása során feltárt tényállást kellett megítélnie, arról kellett döntenie, hogy az összeférhetetlenség kimondásának előírt feltételei fennállnak-e, vagy sem.

A bíróság elsődlegesen a felperes eljárásjogi kifogásait vizsgálta, és megállapította, hogy azok megalapozatlanok. A felperest az összeférhetlenségi eljárás során eljárásjogi természetű jogsérelem nem érte, őt a Bizottság a 2020. július 9-én tartott rendkívüli zárt ülésén meghallgatta, azon – az ülés jegyzőkönyvének tanúsága szerint – elő tudta adni álláspontját az összeférhetlenség alapjaként felvetett kérdésekben, ami jegyzőkönyvezésre is került. Mindezekre tekintettel a bíróság álláspontja szerint felperest semmilyen hátrány nem érthette abból eredően, hogy ő, valamint jogi képviselője nem vehetett részt az első zárt bizottsági ülésen, melynek jegyzőkönyvét egyebekben az alperes 2020. július 8-án felperes rendelkezésére is bocsátotta, valamint a 2020. július 9-ei ülésen a június 30-ai ülésen elhangzottak felperes jelenlétében ismertetésre is kerültek.

Mindezekon felül a bíróság rámutat arra, hogy a Mötv. 37. § (2) bekezdése az összeférhetlenségi eljárás tekintetében kizárólag annyit ír elő, hogy a képviselő-testületnek az illetékes bizottság javaslata alapján kell döntenie. Nem tartalmaz e vonatkozásban kiegészítő szabályt az SzMSz sem, melynek 3. számú melléklete 1. pont 23. alpontja szerint a Pénzügyi, Ügyrendi és Fejlesztési Bizottság folytatja le az összeférhetlenségi eljárást, és ezen bizottság tesz döntési javaslatot a képviselő-testület felé. Ahogyan arra az alperes is helyesen hivatkozott, nincs tehát olyan előírás, hogy a javaslatot tevő bizottság meghallgassa az érintett képviselőt, különösen, hogy több ülés esetén azok mindegyikén jelen legyen az érintett.

Mindezeket követően a bíróság érdemben vizsgálta a keresettel támadott határozatot, az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján.

A Mötv. 36. § (1) bekezdése szerint az önkormányzati képviselő, valamint a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja nem folytathat olyan tevékenységet, amely a feladatainak ellátásához szükséges közbizalmat megingathatja, továbbá nem lehet

a) országgyűlési képviselő, valamint aki olyan tisztséget tölt be, olyan feladatot lát el, amelyre kinevezését, megbízatását az Országgyűléstől, köztársasági elnöktől, Kormánytól, Kormány tagjától vagy az Országgyűlés, Kormány alárendeltségébe tartozó szervtől (vezetőjétől) kapta, kivéve

aa) ha ezen megbízatás keretében tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységet lát el, illetve nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll;

ab) egészségügyi intézmény főigazgatója, gazdasági vezetője, orvos, egészségügyi dolgozó, köznevelési intézmény vezetője, foglalkoztatottja, szakképző intézmény vezetője, foglalkoztatottja vagy a szakképző intézmény tekintetében fenntartói irányítási hatáskört gyakorló szerv vezetője, foglalkoztatottja, felsőoktatási intézmény vezetője, foglalkoztatottja, szociális intézmény vezetője, foglalkoztatottja, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény vezetője, foglalkoztatottja;

ac) az állam által alapított vagy tulajdoni részesedésével működő gazdálkodó szervezet felügyelőbizottságának vagy ügyvezetésének tagja;

b) központi államigazgatási szerv vezetője, köztisztviselője;

c) kormánytisztviselő olyan államigazgatási szervnél, amelynek illetékességi területén az adott önkormányzat működik;

d) a Magyar Honvédség, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat hivatásos vagy szerződéses állományú tagja, rendvédelmi szerv, az Országgyűlési Őrség vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja;

e) jegyző (főjegyző), aljegyző, továbbá ugyanazon önkormányzat polgármesteri hivatalának vagy közös önkormányzati hivatalának köztisztviselője, alkalmazottja;
f) más települési önkormányzatnál képviselő;
g) más települési önkormányzatnál polgármester, alpolgármester;
h) a helyi önkormányzat által alapított vagy tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság, továbbá a helyi önkormányzat tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság által alapított gazdasági társaság legfőbb szervének - kivéve, ha a gazdasági társaság legfőbb szerve a képviselő-testület - tagja, személyes közreműködője, képviselő ellátására jogosultja;
i) médiatartalom-szolgáltató természetes személy, jogi személy, gazdasági társaság legfőbb szervének, ügyvezetésének tagja, személyes közreműködője, képviselő ellátására jogosultja.
A (2) bekezdés alapján a települési önkormányzati képviselő nem lehet a megyei közgyűlés elnöke, alelnöke, főpolgármester, főpolgármester-helyettes.

Az Mötv. 37. § (1) bekezdése szerint az önkormányzati képviselő az összeférhetetlenségi okot a megválasztásától vagy az összeférhetetlenségi ok felmerülésétől számított harminc napon belül köteles megszüntetni. Amennyiben jogszabályban meghatározottak szerint nem lehetséges az összeférhetetlenségi ok alapjául szolgáló jogviszony harminc napon belül történő megszüntetése, akkor az önkormányzati képviselő által tett és a jogviszony megszüntetéséről szóló, az arra jogosult által írásban megerősített lemondó nyilatkozatának a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottságnak történő átadását az összeférhetetlenség megszüntetésének kell tekinteni.

A (2) bekezdés szerint ha az önkormányzati képviselő az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tett eleget, bármely önkormányzati képviselő vagy bizottság indítványára – az összeférhetetlenséggel kapcsolatos feladatokat ellátó bizottság javaslata alapján – a képviselő-testület a következő ülésén, legkésőbb az összeférhetetlenség megállapításának kezdeményezését követő harminc napon belül határozattal megállapítja az összeférhetetlenség alapjául szolgáló körülmények fennállását, és kimondja az összeférhetetlenséget. A képviselő-testület határozatát az önkormányzati képviselőnek és a kormányhivatalnak kézbesíteni kell.

Az alperes a felperes összeférhetetlenségét megállapító határozatát az Mötv. 36. § (1) bekezdésének első fordulata általános szabályára alapította, és megállapította, hogy a felperes folyamatosan olyan magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az önkormányzati képviselőkbe helyezett közbizalmat megingassa, ezen magatartások etikátlanak és nem tekinthetők példaértékűnek, olyan követendő példának, amely egy önkormányzati képviselőtől elvárható lenne.

A bíróságnak ennek tükrében abban kellett állást foglalnia, hogy ezen, határozatban nevesített magatartások tanúsítása eredményezheti-e a felperes mint önkormányzati képviselő összeférhetetlenségét. Ezzel összefüggésben össze kellett vetnie az összeférhetetlenség és a méltatlanság jogintézményét, valamint vizsgálnia kellett az általános összeférhetetlenségi ok mibenlétét, és annak viszonyát az a) ponttól i) pontig tételesen felsorolt összeférhetetlenségi okokkal.

A Mötv. 36. §-ához fűzött indokolás szerint a képviselői megbízatás természeténél fogva közbizalmi jellegű, így a törvény rögzíti, hogy e magas erkölcsi mércének a tisztséget betöltőnek mindenkor meg kell felelnie. Az indokolás alapján ugyanakkor az is megállapítható, hogy az összeférhetetlenség intézményének egyik alapvető rendeltetése a

hatalom megosztásának, az államhatalmi ágak elválasztásának biztosítása, a döntési helyzetben lévő képviselő gazdasági függetlenségének, befolyásmentességének biztosítása.

Ezzel összhangban mutatott rá az Alkotmánybíróság is több határozatában, hogy a polgármesterrel szemben jogszabályban megállapított összeférhetlenségi okok alkotmányos funkciója, hogy biztosítsa az államhatalmi ágak elválasztásának érvényesülését, meghatározott foglalkozások közhatalomtól való függetlenségének biztosítását, gazdasági és politikai funkciók összefonódásának megakadályozását, az egymással hierarchikus, felügyeleti vagy ellenőrzési viszonyban álló tisztségek egybeesésének, a befolyással való visszaélésnek, a nemkívánatos érdekérvényesítésnek megakadályozását. (1335/B/1996. AB határozat, 5/2006. (II.15.) AB határozat) Ezen elvek az ugyancsak a választópolgárok által közvetlenül megválasztott képviselők tekintetében is irányadók.

A képviselők összeférhetlenségétől el kell választani az esetleges méltatlanságukat, amelynek megállapítására a Mötv. 38. §-a alapján kerülhet sor, az összeférhetlenséggel azonos eljárási rendben. A Mötv. 38. § (1) bekezdése szerint méltatlanság miatt a képviselő-testület határozatával megszünteti annak az önkormányzati képviselőnek a megbízatását, akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélték [b]); akinek az állammal, önkormányzattal szemben – a lehetséges jogorvoslati eljárások kimerítését követően – köztartozása áll fenn, és azt az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított hatvan napon belül – részletfizetés vagy fizetési halasztás esetén az ezt engedélyező határozat rendelkezéseinek megfelelően – nem rendezi [d]); akinek a gazdasági társaságokról szóló törvény rendelkezései alapján a felszámolás során ki nem elégített követelésekért a bíróság jogerősen megállapította a felelősségét és a bírósági határozat szerinti helytállási kötelezettségét nem teljesítette [e]); aki a vele szemben megindított bírósági eljárást lezáró jogerős bírósági döntés végrehajtását akadályozza, vagy azt neki felróható módon elmulasztja [f]) illetve aki a 36. §-ban szabályozott összeférhetlenségi okot nem hozza a képviselő-testület tudomására [g]).

A Mötv. indokolása szerint a helyi önkormányzati képviselői, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselői megbízatás a közélet szempontjából kiemelten fontos tisztség, melynek elnyerése a választópolgárok bizalmának megtestesülését jelenti, a közügyek intézésére adott széles körű társadalmi felhatalmazást és legitimációt biztosít. Az önkormányzati testületek munkájában történő részvétel mind morális, mind jogi értelemben feddhetetlenséget követel meg a választópolgárok bizalmát elnyert képviselők részéről, melynek fontos, nélkülözhetetlen eleme a közmegbízásra vállalkozó polgárok erkölcsi tisztasága és példamutatása.

Amíg tehát az összeférhetlenség esetén olyan tevékenység folytatásáról van szó, amely a hatalmi ágak megosztásának szükségessége, illetve a gazdasági és politikai funkciók esetleges összefonódása miatt összeegyeztethetetlen a képviselői tisztséggel, és az összeférhetlenség adott esetben meg is szüntethető, addig a méltatlanság esetén olyan magatartás kell megítélni, amely szembe megy a képviselőkkel szemben társadalmilag elvárható erkölcsi tisztasággal és példamutatással.

A bíróság álláspontja szerint az alperes által határozatában megjelölt, összeférhetlenséget megalapozó magatartások sokkal inkább az Mötv. 38. §-ában szabályozott méltatlanságot megalapozó okok lehetnek, melyek a képviselői tisztség betöltéséhez szükséges társadalmilag elvárt, méltó magatartás mércéjét jelentik. Ugyanis az Mötv. 38. §-ában meghatározott

feltételek bekövetkezése nem az egyes tisztségek, pozíciók betöltéséhez kapcsolódnak, ahogyan az megállapítható az összeférhetlenségi okok tekintetében, hanem a képviselő magatartásának következményei.

A Mötv. 38. § (1) bekezdése ugyanakkor nem általában teszi vizsgálhatóvá az erkölcsi feddhetetlenséget, hanem kizárólag az ott felsorolt tényállások mentén. Egyéb általános rendelkezés hiányában nincs lehetőség arra, hogy a méltatlansági eljárás során a képviselő-testület további olyan erkölcsi minimumokat határozzon meg, amelyek megszegése a képviselői tisztség megszüntetéséhez vezethet. Ezt a rendelkezésre álló előterjesztések, nyilatkozatok alapján az alperes is érzékelte, ezért az általa feltárt, álláspontja szerint a közbizalom megingatására alkalmas felperesi magatartásokat az összeférhetlenség keretében kívánta értékelni, annak első fordulatóban foglalt általános szabály szerint.

Amint azonban arra a bíróság rámutatott, az összeférhetlenség nem azonos a méltatlansággal. Ha a felperes magatartásai a méltatlanság megállapítására nem adnak okot, az nem jelentheti azt, hogy ugyanezen magatartások alapján kimondható lenne az összeférhetlensége. Bár az összeférhetlenség esetében a jogalkotó a taxatív felsorolás mellett egy általános esetet is meghatározott („nem folytathat olyan tevékenységet, amely a feladatainak ellátásához szükséges közbizalmat megingathatja”), nincsen szó arról, hogy ennek alkalmazásakor el lehetne szakadni az összeférhetlenség jogintézményének lényegétől, és azt további, az erkölcsi feddhetetlenség körébe tartozó követelményekkel lehetne kitölteni. Ezzel kapcsolatban azt is hangsúlyozni kell, hogy a képviselő mandátum az Alaptörvény B) cikk (3) és (4) bekezdésével összhangban a választópolgárok felhatalmazásán alapul, ezért a képviselő-testület csak a Mötv. rendelkezései által szűken meghatározott keretek között vizsgálhatja, hogy a mandátum megszűnésének oka fennáll-e.

A bíróság álláspontja szerint fentiekből következően a jogalkotó szándékát figyelembe véve az alperes – a Mötv. 36. § (1) bekezdésének önkényes, és meg nem engedett módon kiterjesztő értelmezése miatt – jogszabálysértő módon állapította meg, hogy a határozatban nevesített magatartások alkalmasak a felperes összeférhetlenségének megállapítására. Mindezekre tekintettel a bíróság a határozat tényállásának valóságát nem vizsgálta, és miután megállapította, hogy az alperes határozata jogszabálysértő, azt a Kp. 89. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette.

A bíróság a perköltség tárgyában való határozathozatalt mellőzte, tekintettel arra, hogy a pernyertes felperes perköltséget nem igényelt.

A pervesztes alperest terhelő eljárási illeték az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján az alperest megillető teljes személyes illetékmentesség okán az állam terhén marad, annak összegét a bíróság az Itv. 45/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A felperes illetékfeljegyzési joga ellenére lerótt 10.000,- Ft eljárási illetéket az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján az adóhatósághoz intézett kérelmével visszaigényelheti.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetősége az Mötv. 37. § (7) bekezdésén alapul.

Budapest, 2020. szeptember 8.

dr. Króneisz Gábor sk.
a tanács elnöke

dr. Horányi Cintia sk.
előadó bíró

dr. Tergalecz Eszter sk.
bíró